

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ
«Економіка транспорту та дорожнього руху»

Ступінь вищої освіти - Магістр
Спеціальність 275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)

Освітня програма «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

Рік навчання 1, семестр 2
Форма навчання денна, заочна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор курсу
Контактна інформація лектора(e-mail)
Сторінка курсу в eLearn

к. е. н., доцент Мельник Валентина Іванівна
Vim2607@gmail.com
<https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2200>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Економіка транспорту та дорожнього руху» полягає у вивченні відносин в середині технологічних систем сфери транспортного забезпечення, набутті навичок планування, ціноутворення та інвестування, визначення ефективності функціонування організації перевезень і управління на автотранспортному виробництві.

Компетентності навчальної дисципліни:

- інтегральна компетентність (ІК):

ІК-1. Здатність особи розв'язувати складні задачі і проблеми транспортної галузі у сфері професійної (наукової) діяльності за певним видом транспортних систем і технологій та у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень і здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК 03. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 07. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні

- фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 08. Здатність до управління надійністю та ефективністю транспортних систем і технологій

СК 13. Здатність формувати нові конкурентоспроможні ідеї в сфері аграрної логістики та транспортної інфраструктури, розробляти методи вирішення нестандартних завдань і нові методи вирішення традиційних завдань.

Програмні результати навчання (ПРН) навчальної дисципліни:

ПРН 1. Відшукувати необхідну інформацію у науковотехнічній літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати і об'єктивно оцінювати інформацію у сфері транспортних систем і технологій та з дотичних міжгалузевих проблем.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
Модуль 1. ТДК УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕОБХІДНОСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ				

Тема 1. ТДК України	-/2	Розуміти стан та структуру транспортної галузі України	Написання тестів, есе (в т.ч. в elearn)	За 100-бальною шкалою
Тема 2. Концепція розвитку ТДК України	-/4	Оцінювати в умовах складних світових економічних процесів ефективність державної транспортної політики України. Знати особливості галузі та її роль у процесах економічних і соціальних перетворень, можливість розвитку галузі, шляхи забезпечення її конкурентоспроможності.	Виконання самостійної роботи Написання тестів, есе (в т.ч. в elearn)	За 100-бальною шкалою
Тема 3. Транспортна політика України	- /4-	З'ясування причини та обґрунтування необхідності реформування транспортної політики, загострення конкуренції в транспортній сфері. Розуміння необхідності залучення приватного капіталу до транспортного сектору, значне прискорення модернізації українського транспорту, покращення якості послуг та збільшення доступу для звичайних споживачів.	Написання тестів, есе (в т.ч. в elearn) Виконання самостійної роботи	За 100-бальною шкалою
Модуль 2. «ІННОВАЦІЙНІ ТА ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СФЕРІ ТРАНСПОРТУ»				
Тема 1. Місце транспорту в операційному менеджменті	-/1	Розуміти поняття транспортного фактора як необхідної умови територіального поділу праці та засобу забезпечення територіальних зав'язків. Знати функції та роль транспорту, його специфічні особливості та порівняльну характеристику видів.	Написання тестів. Виконання самостійної роботи	За 100-бальною шкалою
Тема 2. Транспортне забезпечення операційних процесів	-/1	Аналізувати шляхи удосконалення транспортного забезпечення операційних процесів у аграрній сфері. Володіти статистикою світового виробництва та знати українських виробників транспортних засобів. Знати тенденції розвитку автомобільного транспорту.	Написання тестів. Виконання самостійної роботи	За 100-бальною шкалою
Тема 3. Енергозощадження	-/1	Розуміти поняття енергозощадження на	Написання тестів.	За 100-бальною

ня на транспорті. Оцінка енергомосткості транспортного процесу		транспорті та володіти методикою оцінки енергомосткості транспортного процесу у аграрній сфері. Аналізувати еластичність зміни енергомосткості перевезень. Визначати витрати умовного палива транспортними засобами. Знати чинники зменшення витрат пального на автотранспорті. Володіти поняттями соціального моніторингу проблем енергозаощадження в АПК та знати пріоритетні напрями енергозаощадження. Володіти методикою визначення резерву пального для транспортних засобів.	Виконання самостійної роботи	шкалою
Тема 4. Інноваційна діяльність у сфері транспорту	2/2	Володіти поняттям і характеризувати нематеріальні активи. Визначати склад і класифікацію нематеріальних активів. Володіти методикою оцінки нематеріальних активів	Здача практичної роботи «Ефективність використання нематеріальних ресурсів». Написання тестів	За 100-бальною шкалою
Тема 5. Інвестиційні процеси у сфері транспорту	4/4	Володіти поняттям і проводити класифікацію інвестицій. Володіти методикою економічної оцінки доцільності інвестування та планування інвестиційних проєктів підприємства	Здача практичної роботи «Ефективність інвестиційних ресурсів», Написання тестів	За 100-бальною шкалою
Тема 6. Управління якістю транспортного процесу	-/1	Розуміти поняття якість транспортних послуг, конкурентоспроможність транспортної послуги. Знати залежність ефекту споживання від витрат на якість. Вплив якості транспортних послуг на ефективність виробничо-комерційної діяльності підприємства. Оцінка рівня транспортного забезпечення. Експертна оцінка та контроль якості транспортного процесу.	Написання тестів. Виконання самостійної роботи	За 100-бальною шкалою
Модуль 3. "ВИТРАТИ У СФЕРІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОРОЖНЬОГО РУХУ"				

<p>Тема 1. Теоретичні основи існування системи ДР.</p>	<p>-/0,5</p>	<p>Знати і характеризувати складну динамічну систему, що являє собою сукупність руху пішоходів та різноманітних типів транспортних засобів, керованих людьми (дорожній рух)</p>	<p>Написання тестів</p>	<p>За 100-бальною шкалою</p>
<p>Тема 2. Загальні положення формування витрат у сфері дорожнього руху.</p>	<p>-/0,5</p>	<p>Знати специфіку проблеми організації дорожнього руху та вимоги до кожного елементу системи автомобіль-водій-дорога-середовище руху. Виявляти взаємний зв'язок економічного і соціального ефектів</p>	<p>Написання тестів. Здача практичної роботи «Розрахунок соціально-економічної ефективності з використанням коефіцієнта ефективності заходів щодо зменшення втрат від ДТП»</p>	<p>За 100-бальною шкалою</p>
<p>Тема 3. Собівартість автомобільних перевезень залежно від дорожніх умов</p>	<p>2/2</p>	<p>Володіти поняттям собівартості автомобільних перевезень. Знати фактори, від яких залежать дорожні умови; показники, що впливають на експлуатаційні витрати автомобільного транспорту; витрати, що формують собівартість автомобільних перевезень.</p>	<p>Здача практичної роботи «Розрахунок соціально-економічної ефективності з використанням коефіцієнта зниження втрат від ДТП» Написання тестів</p>	<p>За 100-бальною шкалою</p>
<p>Тема 4. Вплив способів організації дорожнього руху на обсяг витрат</p>	<p>2/3</p>	<p>Одноразові витрати. Поточні витрати. Дві задачі за оцінки ступеня впливу способів організації дорожнього руху на загальногосподарські витрати. Визначення транспортно-експлуатаційних витрат. Витрати, пов'язані із знаходженням в дорозі пасажирів та пішоходів. Витрати, пов'язані з експлуатацією обладнання і дорожніх споруд. Втрати від забруднення повітря і дії шуму.</p>	<p>Здача практичної роботи «Обґрунтування соціально-економічної ефективності введення світлофорного регулювання на перехресті». Написання тестів</p>	<p>За 100-бальною шкалою</p>

Тема 5. Збитки від дорожньо-транспортних пригод	5/4	Структура соціально-економічних збитки від ДТП. Методи оцінки збитків. Методи оцінки ефективності заходів на попередження ДТП з вини нетверезих водіїв.	Здача практичної роботи «Визначення соціально економічної ефективності збільшення радіуса горизонтальної кривої автомобільної дороги у плані» Написання тестів	За 100-бальною шкалою
	15/30	Всього за семестр		70
Екзамен				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Складанню модулів передують відпрацювання пропущених занять або тих, що оцінені на незадовільному рівні. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (лікарняний або відсутність можливості працювати в інтернет).
Політика щодо академічної доброчесності:	Усі есе перевіряються на наявність плагіату і мають мати коректні текстові запозичення (не більше 20%) і посилання на використану літературу. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Гордієнко М. І. Логістика: підручник. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2020. 143 с.
2. Прокопенко О. П. Логістика: підручник. Київ: Видавничий дім "Інститут економіки та підприємництва", 2021. 166 с.
3. Економіка транспортного комплексу, вип. 42, 2023 165
4. Котенко А. М. Логістика: підручник. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2022. 156 с.
5. Войцехівський В. В. Логістика: підручник. Київ: Національний транспортний університет, 2020. 167 с
6. Білоус М. П. Логістика: підручник. Львів: Національний університет "Львівська політехніка", 2020. 166 с.
7. Ковальчук В. М. Логістика: підручник. Київ: КНУ імені Тараса Шевченка, 2022. 165 с.
8. Мельник М. В. Логістика: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2018. 157 с.
9. Колосок В. Економіка транспортних підприємств. Навчальний посібник. – ПДТУ, 2016. 186 с.
<https://www.yakaboo.ua/ekonomika-transportnih-pidpriemstv.html#tab-attributes>

10. Никифорук О. І. Модернізація наземних транспортних систем України. / Олена Ігорівна Никифорук ; НАН України, ДУ "Ін-т екон. та прогноз. НАН України". Монографія – К., 2014. – 440 с., табл. – 71, рис. – 48. http://ief.org.ua/?page_id=3625&mid=258
11. Основи економіки транспорту: Підручник / Щелкунов В. І., Кулаєв Ю. Ф., Зайончик Л. Г., Загорулько В. М. та ін. — К.: Кондор, 2011. —392 с.
12. Фришев, С.Г., Докуніхін, В.З. Основи транспортного процесу в АПК. – К.: Державна академія керівних кадрів, 2009. – 420 с.
13. Фришев, С.Г., Мельник, І.І., Бондар, С.М. Загальний курс транспорту: Навчальний посібник. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «АСПЕКТ-ПОЛІГРАФ»», 2007
14. Методичні рекомендації до виконання розрахункової роботи «Ефективність використання ресурсних груп» // В. І. Мельник, Ю. І. Ревенко. – К.: НУБіП України, 2019. 20с.
15. Методичні вказівки до практичного заняття «Проблеми і перспективи розвитку національної транспортної системи України»// В. І. Мельник, Ю. І. Ревенко, С.О. Антипов, С.Є. Тарасенко, В.І. Мельник, С.З. Хмельовська. – К.: НУБіП України, 2019. 20с.
16. Методичні вказівки для виконання лабораторних робіт «Енергозбереження та поновлювані джерела енергії» // С.Є. Тарасенко та Є.О. Антипов, В.І. Мельник). – К.: НУБіП України, 2019. 47 с.
17. <http://www.ukrstat.gov.ua> – Державний комітет з статистики України
18. <http://www.portal.rada.gov.ua> – Верховна рада України
19. <http://www.kmu.gov.ua> – Кабінет Міністрів України
20. <http://www.library.snu.edu.ua> – Наукова бібліотека
21. Перевізник UA: <https://pereviznyk.ua/>